

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Vanhusneuvosto 29.1.2026, lähetekeskustelu
Ikääntyneet ja vammaiset-lautakunta 17.2.2026, iltakoulu
Aluehallitus, iltakoulu
Ikääntyneet ja vammaiset-lautakunta, päätös
Aluehallitus, päätös
Aluevaltuusto 28.5.2026, päätös

KEUSOTE.FI

Sisällysluettelo

1. Johdanto
  1. Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma
  2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen osana ikääntyneiden palveluketjua
  3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintatyön ohjaavat periaatteet
2. Ikääntyneiden hyvinvoinnin tila Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella
  1. Käytetyt tilastot
  2. Hyvinvoinnin tila
3. Alueellisen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman 2026-2030 painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit
4. Alueellisen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman 2026-2030 toimenpano ja raportointi
5. Liitteet

1. Johdanto

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

1.1. Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026–2030 perustuu Lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012, §5), jonka mukaan hyvinvointialueen on laadittava suunnitelma

- toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi
- iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi

Hyvinvointisuunnitelma on osa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.

Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma linkittyy alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan luoden tavoitteet alueelliselle yhdyspintatyölle, jonka tavoitteena on tuottaa hyvinvointi- ja terveyshyötyä alueen asukkaille. Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma täydentää ja tukee yhdyspintakumppaneiden hyvinvointityötä sekä paikallisia lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmia.

Alueellisen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman toteutumista raportoidaan vuosittain alueellisen hyvinvointikertomuksen avulla.

1.2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen osana palveluketjuja

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on osa jokaista palveluketjua, sen läpileikkaavana periaatteena
  - Varhaisessa ennaltaehkäisevässä tuessa
  - Hoidossa, kuntoutuksessa ja tuessa perustasolla
  - Hoidossa, kuntoutuksessa ja tuessa erityistasolla
- Monialaisuus ja kumppanuus on toteutuksessa keskeistä
  - Palveluketju kattaa myös muut toimijat ja ulottuu esim. kouluihin, liikunta- ja kulttuuripalveluihin, järjestöihin ja yrityksiin
- Asukas, asiakas ja potilas on aktiivinen osallistuja
  - Oma rooli, tiedonsaanti, vaikuttaminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumista seurataan määritetyin mittarein (Hyte-tietopohja, hyte-kerroin ym.)

IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUKETJU

Asiakasohjaus

Ohjaus ja neuvonta, mm.
lähineuvontapisteet,
terveydenhuollon omatiimit

Ohjaus, neuvonta ja
ensiarviointi,
palvelutarpeen arviointi,
palvelujen koordinaatio ja
asiakkaalle parhaan
palvelukokonaisuuden
muodostaminen

Verkostoyhteistyö: järjestöt,
yksityiset palveluntuottajat,
seurakunnat, kunnat ym.

Kotona asumista tukevat palvelut:
Tukipalvelut, kuntoutus, kuntouttava
päivätoiminta, omaishoito, geriatrinen keskus
(mm. muistikoordinaattorit), kotihoito,
lyhytaikaiset asumispalvelut, terveydenhuollon
palvelut (mm. lääkärin palvelut kotihoidon
asiakkaille)

**Sosiaali- ja
kriisipäivystys,**
Sosiaalipäivystys,
kriisipäivystys

Ikääntyneiden asumispalvelut
Kotiutus- ja kuntoutustoiminta,
yhteisöllinen ja
ympäri vuorokautinen asuminen

Digipalvelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntien hyvinvoinnin edistäminen,
tontti – ja kaavoitus

Perusterveydenhuollon palvelut:
mm. akuutit sairaudet, pitkäaikaissairaudet, mielenterveys- ja
päihdepalvelut, lääkinnällinen kuntoutus, suun terveys

Erikoissairaanhoidon palvelut

**Ennaltaehkäisy, varhainen
tuki ja tunnistaminen**

**Kotona asumisen tukeminen
tuen, kuntoutuksen ja hoidon
avulla**

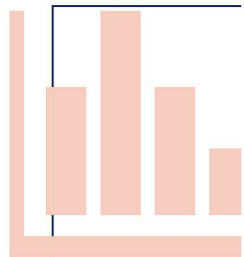
**Hoito, tuki ja kuntoutus
erityistasolla**

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

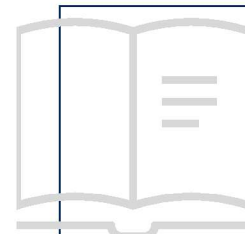
1.3. Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjaavat periaatteet yhdyspintatyöhön

Tiedolla johtaminen

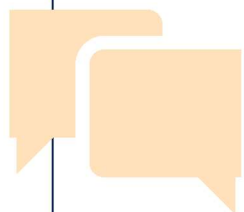
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen perustuu tietoon pohjautuvaan suunnitelmalliseen työhön ja päätöksentekoon.

Ajankohtaisen tiedon jakaminen ja sen pohjalta ennakointi ja varautuminen esim. palvelutarpeen muutoksiin

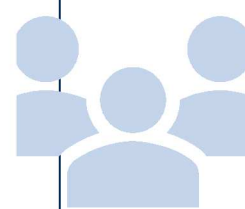
Koulutus ja viestintä

Yhteisillä koulutuksilla ja työpajoilla tuotetaan tietoa ja kehitetään toimintaa laaja-alaisesti kaikkien toimijoiden kesken. Yhteisesti sovitulla viestinnällä tiedotetaan kattavasti alueen asukkaista ja tuetaan alueen toimijoiden yhteistä työtä

Puheeksiottaminen

Huolet tulee ottaa puheeksi kunnioittavasti - siellä, missä ne ilmenevät ja silloin kun ne ilmenevät. Arvostava puheeksiottaminen tähtää yhteistyöhön. Syyttely ei edistä yhteistyötä.

Osallisuuden tukeminen ja avoimesti yhdessä toimiminen

Yhteistyö edellyttää vuoropuhelua. On tärkeää kuunnella ja tulla kuulluksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee tapahtua avoimessa yhteistyössä, joka tukee osallisuutta.

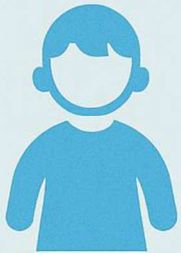

2. Ikääntyneiden hyvinvoinnin tila Keski-Uudellamaalla

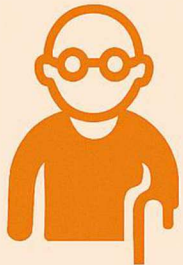
HYVINVOINTIALUEEN VÄESTÖRAKENNE

207 070

ALLE
18-
VUOTIAAT

20%

YLI
65-
VUOTIAAT

21%

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Ruotsin-
kieliset 1,1 %

Vieraskieliset 8,3 %

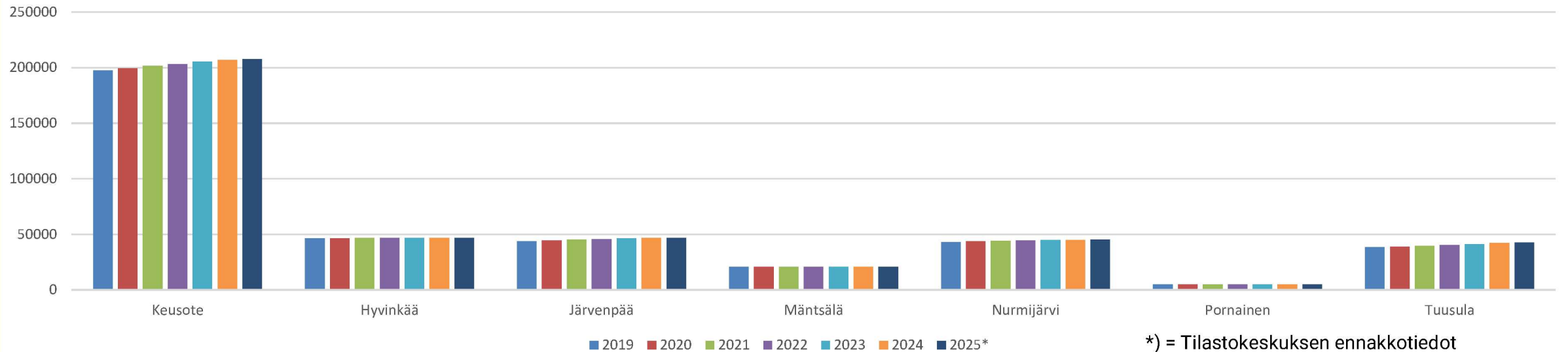
Suomenkieliset 90,5%

Perheitä
56 539 (N)

Lapsiperheitä
22 908
(40,5 % perheistä)

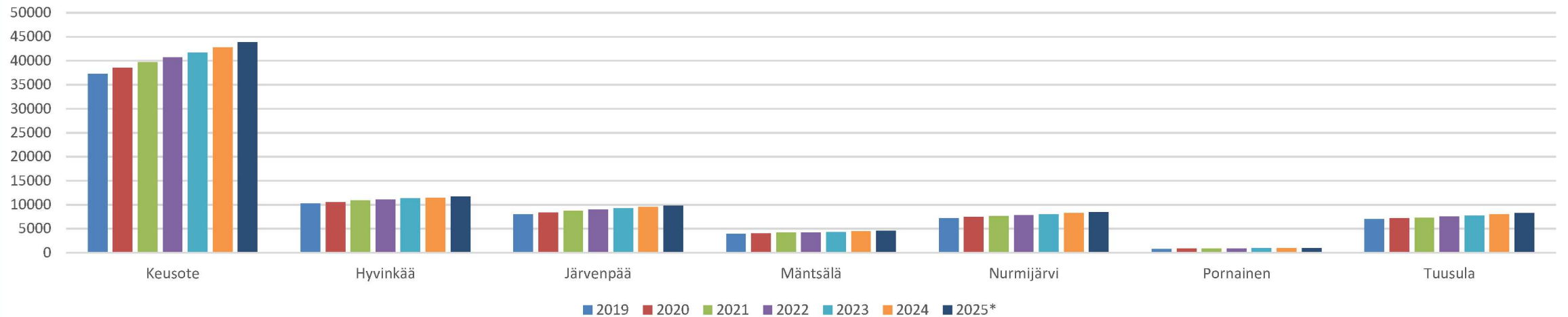
Yhden
vanhemman
perheitä 7 392
(32,3 %
lapsiperheistä)

Keusote, väestö 2019-2025

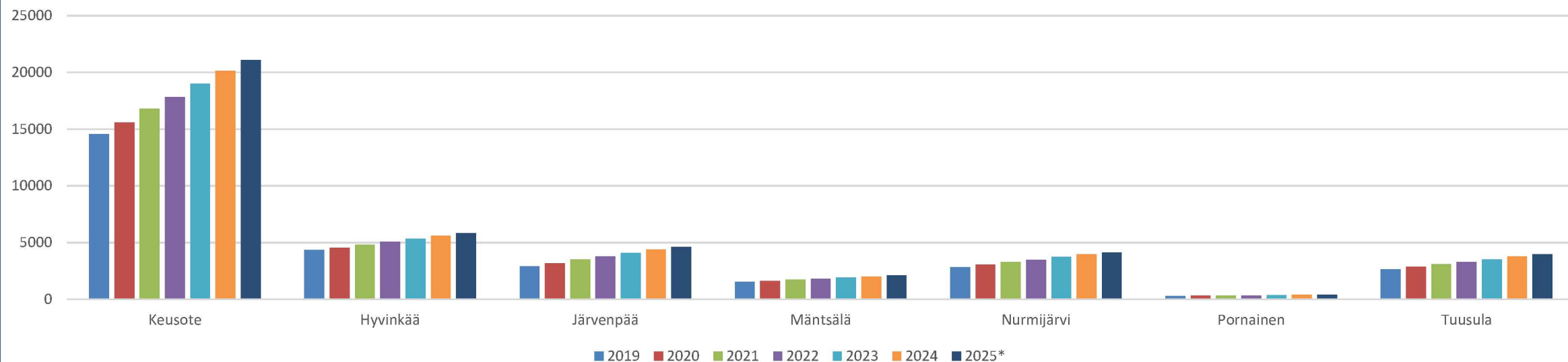
Koko väestö	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025* (*ennakkotieto)	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)
Keusote	197529	199330	201854	203192	205444	207070	207669	10140	599	0,3
Hyvinkää	46470	46576	46880	46797	46901	47031	47031	561	0	0,0
Järvenpää	43711	44455	45226	45630	46490	46871	46978	3267	107	0,2
Mäntsälä	20721	20783	20837	20912	20957	20934	20862	141	-72	-0,3
Nurmijärvi	42993	43663	44127	44458	44785	45048	45353	2360	305	0,7
Pornainen	5035	5070	5066	5011	4973	4961	4924	-111	-37	-0,7
Tuusula	38599	38783	39718	40384	41338	42225	42521	3922	296	0,7

65+ vuotiaat 2019-2025, Keusote

65 + vuotiaat	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)	%-osuus väestöstä
Keusote	37332	38542	39735	40735	41718	42817	43908	6576	1091	2,5	21,1
Hyvinkää	10310	10582	10935	11128	11320	11496	11742	1432	246	2,1	25,0
Järvenpää	8031	8398	8755	9020	9288	9558	9856	1825	298	3,1	21,0
Mäntsälä	3948	4076	4200	4261	4361	4462	4559	611	97	2,2	21,9
Nurmijärvi	7223	7440	7637	7865	8058	8282	8504	1281	222	2,7	18,8
Pornainen	813	845	867	916	941	966	986	173	20	2,1	20,0
Tuusula	7007	7201	7341	7545	7750	8053	8261	1254	208	2,6	19,4

75+ vuotiaat 2019-2025, Keusote

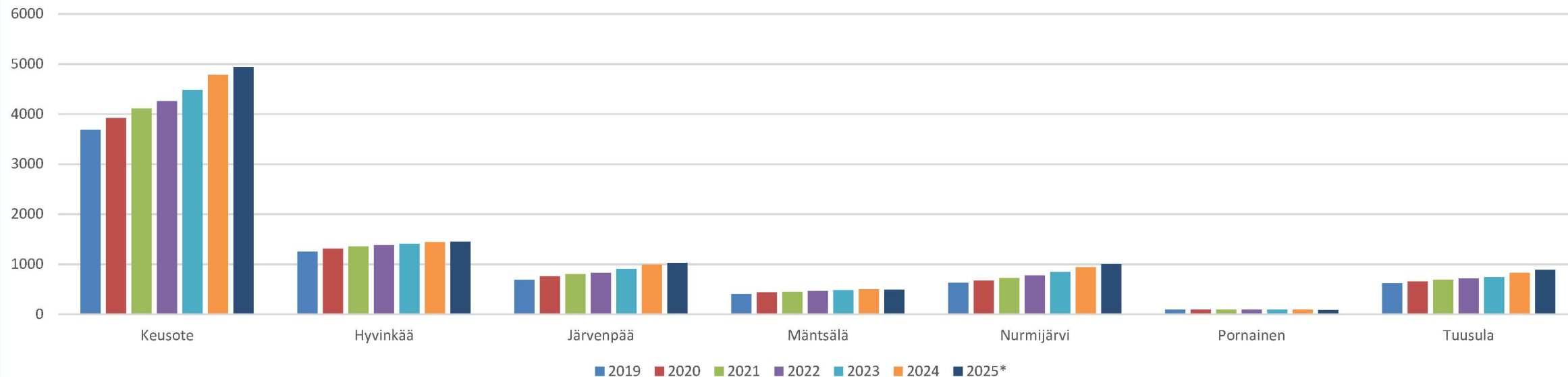

75 + vuotiaat	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)	%-osuus väestöstä
Keusote	14574	15602	16808	17823	19000	20136	21097	6523	961	4,8	10,2
Hyvinkää	4341	4529	4830	5070	5337	5592	5836	1495	244	4,4	12,4
Järvenpää	2919	3199	3529	3807	4110	4392	4638	1719	246	5,6	9,9
Mäntsälä	1541	1637	1732	1822	1939	2021	2119	578	98	4,8	10,2
Nurmijärvi	2834	3057	3290	3482	3732	3959	4132	1298	173	4,4	9,1
Pornainen	307	317	337	349	361	396	403	96	7	1,8	8,2
Tuusula	2632	2863	3090	3293	3521	3776	3969	1337	193	5,1	9,3

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

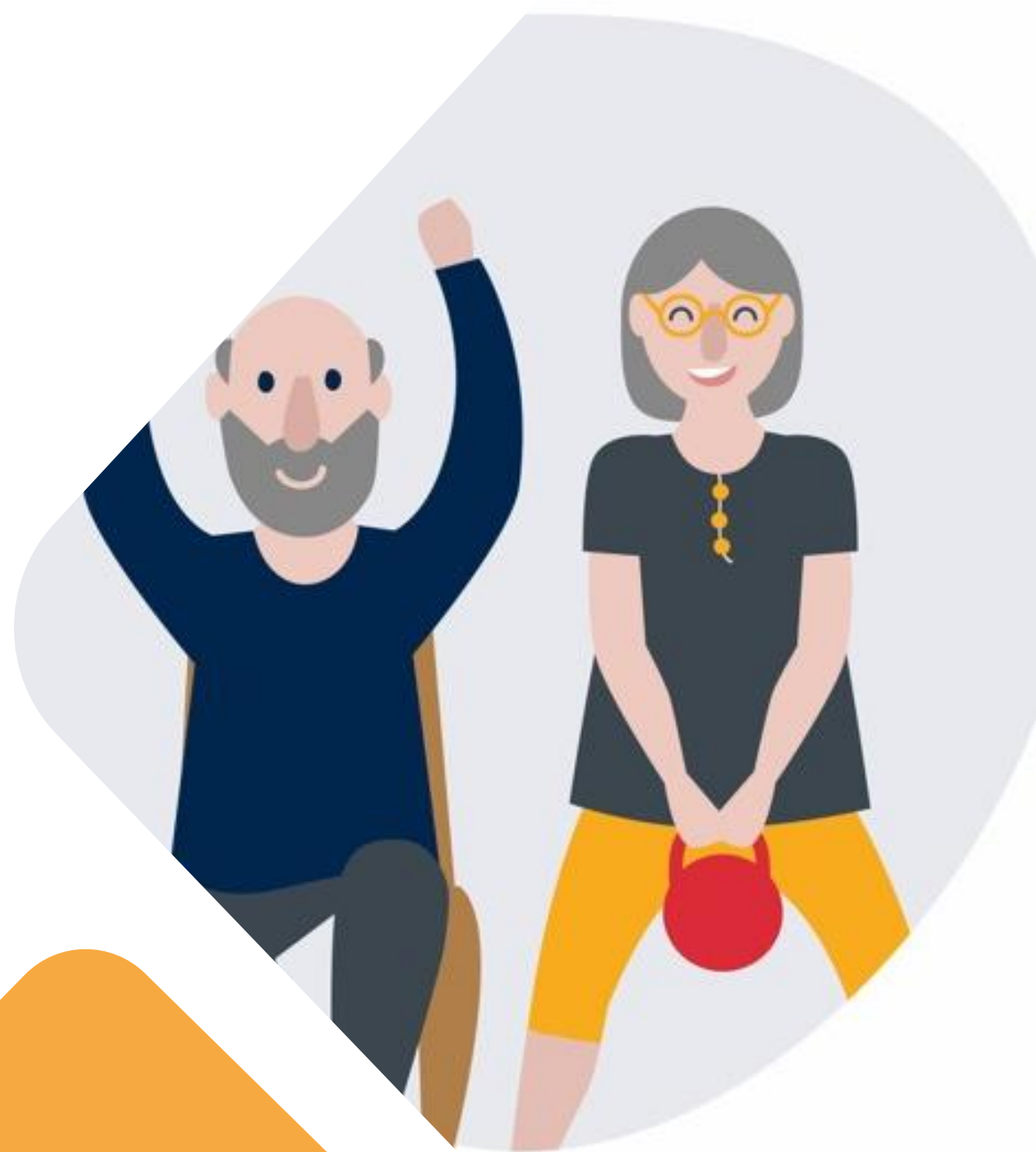
85+ vuotiaat 2019-2025, Keusote

85 + vuotiaat	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)	%-osuus väestöstä
Keusote	3687	3921	4111	4256	4479	4781	4938	1251	157	3,3	2,4
Hyvinkää	1249	1309	1358	1381	1405	1441	1448	199	7	0,5	3,1
Järvenpää	692	762	798	830	909	989	1026	334	37	3,7	2,2
Mäntsälä	406	436	451	464	484	500	487	81	-13	-2,6	2,3
Nurmijärvi	633	672	724	776	845	936	1001	368	65	6,9	2,2
Pornainen	90	91	95	89	91	89	87	-3	-2	-2,2	1,8
Tuusula	617	651	685	716	745	826	889	272	63	7,6	2,1

Hyvinvoinnin tila Ikääntyneet

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Psyykkinen kuormittuneisuus ¹⁾

Keusote: 11,6 %	Koko maa: 9,7 %
Miehet: 9,8 %	Naiset: 12,8 %

Taloudelliset haasteet ²⁾

Keusote: 11,6 %	Koko maa: 9,8 %
Miehet: 12 %	Naiset: 11,4 %

Koettu yksinäisyys ³⁾

Keusote: 11,4 %	Koko maa: 9,7 %
Miehet: 10,3 %	Naiset: 12,2 %

Lähisuhdeväkivalta ⁴⁾

Keusote: 11,2 %	Koko maa: 9,5 %
Miehet: 10,4 %	Naiset: 12 %

Liikkuminen ⁵⁾

Keusote: 62,3 %	Koko maa: 64,6 %
Miehet: 58,2 %	Naiset: 65,1 %

Lihavuus ⁶⁾

Keusote: 24,1 %	Koko maa: 22,2 %
Miehet: 21,1 %	Naiset: 26,2 %

Koettu terveys ⁷⁾

Keusote: 46,3 %	Koko maa: 47,3 %
Miehet: 46,2 %	Naiset: 46,3 %

1) Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024

2) Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeitä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024

3) Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet, v. 2024

4) Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (%) 20-74 vuotiaat, v. 2024

5) Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024

6) Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m²) (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024

7) Terveytensä keskitasoisiksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024

Lähde: Terve Suomi 2024 –kyselytutkimus, THL

Yhteenveto ikääntyneiden hyvinvoinnin tilasta

- XX

3. Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

3.1. Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030; painopisteet ja tavoitteet

- Ikäntyneiden elintapaohjauksen kehittäminen
- Ikäntyneiden osallisuuden ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen
- Ikäntyneiden kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen

- Kotitapaturmien vähentäminen ja kaatumisten ehkäisy
- Väkivallan ehkäisy
- Koetun turvallisuuden vahvistaminen
- Päihteiden käytön vähentäminen
- **Asuminen**

- Ikäntyneiden mielen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn vahvistaminen
- **Koetun yksinäisyyden vähentäminen**

Alueellinen ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Asukkaille hyvät arjen rutiinit

Asukkaille turvallinen arki

Asukkaiden mielen hyvinvoinnin ja työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Hyvinvointialueen strategia 2026-2030: Hyvinvointia ja turvallisuutta asukkaille yhdessä

Painopiste (alueellinen hyvinvointisuunnitelma)	Tavoite	Toimenpide (esim.)	Mittari (esim.)	Vastuu
1. Asukkaille hyvät arjen rutiinit (Edistetään asukkaiden fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja kulttuurista aktiivisuutta tukemalla arjen rutiineja, elintapoja ja kulttuuriosallistumista)	Ikääntyneiden elintapaohjauksen kehittäminen	- Elintapaohjauksen viitekehyksen toimeenpano jatkuu - Digitaaliset hoitopolut OmaKeusotessa		
	Ikääntyneiden osallisuuden ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen	Hyvinvointialueen osallisuusohjelman toimeenpano, esim. asukaskehittäjätoiminta, asukaspaneelit, asiakaskokemus	Osallisuuden mittarit, esim. asukaskehittäjät (N), tilaisuuksien määrä (N), asukaspaneelien NPS ja osallistujat (N), asukaskokemuksen mittarit	
	Ikääntyneiden kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen	- Alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman hyväksyminen osana alueellista hyvinvointisuunnitelmaa ja sen toimeenpano - Rakenteiden luominen alueellisen kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi, esim. alueellinen kulttuuriverkosto		

Painopiste (alueellinen hyvinvointisuunnitelma)	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuu
2. Aukkaille turvallinen arki	• Kotitapaturmien vähentäminen ja kaatumisten ehkäisy (Asuminen)	• Kaatumisten ehkäisyn toimintamallin edelleen kehittäminen ja käyttöönoton tukeminen, esim. koulutukset, digipolut		
	• Väkivallan ehkäisy, esim. lähisuhdeväkivalta, taloudellinen väkivalta	• Avainhenkilökoulutukset henkilöstölle lähisuhdeväkivallan tunnistamisen ja puheeksi oton parantamiseksi; tietoisuus väkivallan eri muodoista • Palvelupolut OmaKeusoteen	• Pidetyt avainhenkilökoulutukset ja osallistujien määrä	
	• Koetun turvallisuuden vahvistaminen	• Koulutukset ja materiaalit arjen turvallisuuteen sekä omatoimiseen varautumiseen liittyen	• Pidetyt koulutukset, niiden palaute ja julkaistut materiaalit	
	• Päihteiden käyttö	• Alueellisen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelman päivittäminen • Digitaaliset hoitopolut OmaKeusotessa		
	• Asuminen			

Painopiste (alueellinen hyvinvointisuunnitelma)	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Vastuu
3. Aukkaiden mielen hyvinvoinnin ja työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen (Tuetaan asukkaiden mielen hyvinvointia sekä työ-, toiminta- ja oppimiskykyä vahvistamalla elintapoja, resilienssiä*) ja palvelujen saavutettavuutta)	Ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn vahvistaminen	- Elintapaohjauksen viitekehyksen toimeenpano - Palvelujen väliin jäävien tunnistaminen ja nivelvaiheiden vahvistaminen; palvelupolut - Digituen ja -palvelujen hyödyntäminen palvelujen saavutettavuuden parantamisessa		
	Koetun yksinäisyyden vähentäminen	- Etsivän vanhustyön kehittäminen - Ikäneuvolatoiminnan kehittäminen		

*) Resilienssiä voidaan vahvistaa esim. mielen hyvinvoinnin tukemisella, sosiaalisten verkostojen ja osallisuuden vahvistamisella, elintapaohjauksella ja palvelujen saavutettavuudella sekä digitaitojen ja kansalaistaitojen kehittämisellä

4. Toimeenpano ja seuranta

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Hyvinvointisuunnitelman toimeenpano ja seuranta

- Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä vastaa suunnitelman toimeenpanosta, seurannasta ja raportoinnista
- Tavoitteiden toteutumisen raportointi ja niiden mahdollinen tarkentaminen tehdään vuosittain osana alueellista hyvinvointikertomusta

Vanhusneuvosto 29.1.2026

- Vaikuttamistoimielimen keskusteluista nostoja:
  - Monimuotoinen asuminen, hoiva asuminen
  - Omaishoidon kehittäminen & omaishoitajien tukeminen
  - Palvelujen saavutettavuuden varmistaminen
  - Hoitajamitoitus; tavoitteeksi 0.65
  - Yhdistystoimijoiden toiminnan tukeminen
  - Yksinäisyys ja syrjäytyminen → toimenpiteenä: etsivän vanhustyön ja ikäneuvolatoiminnan kehittäminen
  - Maahanmuuttajataustaisten ikääntymisen ennakointi

5. Liitteet

- Alueellinen hyvinvointikertomus 2020-2024
- Hyvinvoinnin tilan tietolähteet
- [Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2022-2025](#)

Alueellinen hyvinvointikertomus 2026-2030

- Alueellinen hyvinvointikertomus 2020-2024 (Keusote valtuusto 12.6.2025, §58)
- Ikääntyneiden hyvinvoinnin tilan kuvauksessa tietolähteinä käytetty mm.:
  - Väestörakenne, Tilastokeskus
  - Terve Suomi 2024-kyselytutkimus, THL

Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet Keusote
Edistetään ikääntyvän väestön hyvinvointia ja osallisuutta	Palvelurakenteen painopisteen muuttaminen ennaltaehkäisevämpään suuntaan 1. Vahvistetaan yhteistyötä kuntien, 3 sektorin, yksityisten palveluntarjoajien ja neuvostojen kanssa. Monipuolinen palvelutarjonta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia. 2. Omaishoitoa tukevan palvelukokonaisuuden kehittäminen yhteistyöverkostojen kanssa 3. Neuvonta ja asiakasohjaus on ennaltaehkäisevää toimintaa 4. Ikääntyneet osallistuvat toiminnan/palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen ja palveluiden arvioimiseen. Aktiivisen ikääntymisen tukeminen 1. Digitalisaation ja teknologian avulla tuetaan yksilöllisin ratkaisuin palvelujen saatavuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä. Mahdollistetaan osana kotona asumisen tukipalveluja. 2. Liikuntalähete otetaan toimintatavaksi. Sopimuksessa kannustetaan ikääntynyttä arkiliikkumiseen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen. Yksilön ja lähipiirin vastuu hyvinvoinnista ja toimintakyvystä 1. Vahvistetaan yksilön hyvinvointitietoutta (ravitseminen, liikunta, uni jne.) 2. Itsearviointin ja omahoidon vahvistaminen sähköisten palveluiden avulla. Palvelujen markkinoiminen ja opastaminen mm. messuilla ja infotilaisuuksissa.

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet Keusote
Edistetään ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä riskiryhmät tunnistaen	Ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään erityisesti riskiryhmät huomioiden 1. Tunnistetaan riskiryhmiin kuuluvat asiakkaat. 2. Vahvistetaan yhteistyötä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa sekä turvataan sujuvat palveluketjut. 3. Seulotaan yli 70-vuotiaat, joilla 6 tai useampi lääke käytössään 4. Kaatumisten ehkäisyn toimintamalli yhteistyössä HUS, kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä kuntoutuspalveluiden kanssa. 5. Huoli puheeksi- koulutukset toimintatavaksi. Tavoitteena ikääntyneiden hyvinvointiin vaikuttavien riskien varhainen tunnistaminen ja niihin puuttuminen. Oikea-aikainen palvelu 1. Palvelutarpeen arviointi, tunnistaminen ja asiakkuuden kohdentaminen oikeaan palveluun kaikilla toimialoilla (toimialojen välinen yhteistyö). Monimuotoiset asumismuodot 1. Tuetaan ikääntyneiden ennakointia ja varautumista asumisasioissa yhteistyössä alueellisen Erityisasumisen yhteistyöryhmän kanssa. a) Itsearviointi b) Tunnistaminen c) Ohjaaminen kotona asumista tukevaan asumiseen.

Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet Keusote
Tuetaan kotona asuvan toimintakyvyltään rajoittuneen ikääntyneen toimintakykyä ja osallisuutta	Yhteisöllisen vapaa-ajan toiminnan kehittäminen 1. Kehitetään yhteistyössä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnan, seurakuntien, 3. sektorin ja neuvostojen kanssa sekä muiden toimijoiden kanssa 2. Hyödynnetään digitalisaatiota ja teknologiaa osana yhteisöllistä vapaa-ajan toimintaa sekä osana hoidollisia palveluja (esim. etäpäivätoiminta, koti-tv)
	Tukipalvelu-, kotihoidon- ja omaishoidon asiakkaiden osallisuuden lisääminen ja omaishoitajien jaksamisen tukeminen 2. Tuetaan asiakasta ja vahvistetaan yhteistyötä hänen lähipiirinsä kanssa. 3. Alueellisen/kunnallisen toiminnan järjestäminen yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. 4. Tuetaan omaishoitajien asemaa ja jaksamista monipuolisin palveluin (Omaishoitajien terveystarkastusten kehittäminen) 5. Omaishoitajille suunnattu kuntoutustoiminta kurssikeskuksessa

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Toimenpiteet Keusote
Parannetaan ikääntyneiden palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta	Kuntalaisten asioiminen yhdenmukaistuu ja palvelun saavutettavuus paranee 1. Asiakkaiden matalan kynnyksen sähköisen asioinnin mahdollisuuksia lisätään. 2. Neuvontaa ja asiakasohjausta kehitetään yhteistyötä vahvistamalla 3. Alueellisesti yhdenveroiset sosiaali- ja terveystalvet (mm. lääkäripalvelut)
	Palvelujen saatavuus ja laatu on hyvää asiakaspalautteen perusteella 1. Asiakaskokemuksen mittaaminen vakiinnutetaan osaksi kaikkea palvelutoimintaa: mm. asiakastytytyväisyyskysely toteutuu kaikissa palveluissa

Hyvinvointia yhdessä

KEUSOTE.FI

A large, abstract orange shape with a rounded left edge and a pointed right edge, positioned on the right side of the dark blue background.

KEUSOTE.FI